

pelregels in acht nemen

„De kerk is anno 2013 weinig gediend bij Jona's die op een veilige afstand de ondergang van Ninevé gadeslaan. Zelfkritiek en authenticiteit zijn minstens zo belangrijk als de standpunten die men naar voren brengt.” beeld Nederlands Tegelmuseum

Nu hebben mensen in het algemeen vaak moeite om elementen van waarheid in de positie van de ander te benoemen. Of ze doen het wel, maar laten dat ogenblikkelijk volgen door: Ja, maar...! In werkelijkheid wordt

je geloofwaardigheid echter juist groter naarmate je de argumenten van de ander beter weet neer te zetten. Het negende gebod –geen vals getuigenis– heeft ook betrekking op de wijze waarop je de ander weergeeft. Misschien

is dat ook wat Jezus bedoelt met „de tweede mijl meegaan” (Matth. 5:41).

Seculiere taal

Een tweede vuistregel is dat christenen moeten leren zo veel

mogelijk seculiere taal te spreken – als ze althans invloed willen uitoefenen op de maatschappelijke moraal en niet alleen op de moraal in de kerk.

Let wel: seculiere taal gebruiken op het terrein van de geloofsleer is moeilijker, misschien zelfs wel onwenselijk. Hoe kun je in seculiere taal zeggen dat Christus de incarnatie van God op aarde is of dat Hij voor de zonden der wereld is gestorven? Wie hier buiten de openbaring om wil redeneren, houdt een armzalig algemeen religieus residu van de christelijke geloofsleer over.

Ook over de moraal kun je prachtige theologische vertogen houden: over de schepping, de Sinai, Jesaja, de Bergrede, de brieven in de Bijbel. Maar het verschil is dat je je op het gebied van de moraal ook tot op grote hoogte seculier kunt uitdrukken. De meeste van de Tien Geboden zijn ook in andere culturen bekend. Voor die geboden zijn goede argumenten aan te dragen die door het geloof verdiept en verbreed worden maar die ook zonder de Bijbelse argumentatie uit te leggen en geldig zijn.

Christenen bewijzen de moraal soms juist een slechte dienst door voor een bepaald standpunt alleen christelijke argumenten te noemen. Wie in een seculiere discussie over embryo-onderzoek Psalm 139 („Uw ogen zagen mijn vormeloze begin”) als voornaamste argument aanhaalt, of wie tegen euthanasie zegt te zijn omdat God het heeft verboden, is daarbij soms contraproductief bezig. De gesprekspartner die niet in God gelooft, vangt als boodschap dat er kennelijk geen of nauwelijks goede andere argumenten bestaan om kritisch over de genoemde praktijken te zijn. De c van christe-

lijk staat dan gelijk met: geldt niet voor de rest.

Christenen hebben door de eeuwen heen beleden dat een Bijbelse moraal leefregels voor het goede leven bevat. Het is niet zo dat die regels goed zijn omdat de Bijbel het zegt. Nee, ik ben er met het grootste deel van de christelijke traditie van overtuigd dat het omgekeerd is: de Bijbel noemt die regels omdat ze goed zijn.

Als dat klopt, zijn er ook geloofwaardige seculiere redenen om kritisch over embryoresearch en actieve levensbeëindiging te zijn – om maar twee gebieden te noemen. Laten christenen, sterker en verbeterder dan voorheen, naar die redenen op zoek gaan. Ze zijn er en er staat veel op het spel.

Kwetsbaar

Ten derde ben ik ervan overtuigd dat veel seculiere mensen bij christenen op zoek zijn naar elementen van zelfkritiek en compassie. Sommige van de indrukwekkendste Bijbelse figuren danken hun geloofwaardigheid mede aan hun kwetsbaarheid: Mozes is angstig en onzeker, David is in tranen over zijn eigen falen, Jeremia vraagt zich wanhopig af waarom hij Gods woord moet verkondigen, Jezus huilt over Jeruzalem en ook Paulus geeft herhaaldelijk zijn eigen zwakte en onzekerheid toe.

De kerk is anno 2013 weinig gediend bij Jona's die op een veilige afstand de ondergang van Ninevé gadeslaan. Zelfkritiek en authenticiteit zijn minstens zo belangrijk als de standpunten die men naar voren brengt.

.....
De auteur is universitair docent ethiek aan de Protestantse Theologische Universiteit te Groningen.

in de Donald Duck een zeer apart beeld van een goede samenleving. Het huwelijk komt er niet in voor. Het is oom Donald met drie neefjes zonder ouders. Oom Dagobert zonder vrouw. Tante Katrien, een vriendin van Donald, ook met drie nichtjes zonder ouders. Flierefluiter neef Guus Geluk. Alleenstaande Willie Wortel. Alleenstaande oma Duck met haar knecht Gijs Gans. De drie biggetjes zullen wel weer broertjes zijn, maar hebben ook geen ouders. Wel weer een verre oom.

Ja, Wolfje heeft een vader, maar een vader zonder vrouw en zonder naam, de grote boze wolf. Wolfje heeft wel weer een oma zonder opa. Mickey Mouse heeft een vriendin, Minnie, met ook drie nichtjes, en een alleenstaande vriend Goofy met een neefje. De

Donald Duck geeft sinds 1953 met dezelfde personen toch ook weer geen tijdloze samenleving weer. Misschien is de Donald Duck altijd al zijn tijd vooruit geweest.

Klaas Hoekstra
Oranjelaan 25
3862 CX Nijkerk

Koning

We krijgen een koning. Naar aanleiding hiervan liet ik zo eens mijn gedachten gaan over dit toch wel bijzondere gebeuren. Een koning is een man die gesteld is over een land en volk om te regeren. Daar is wijsheid voor nodig. In dit geval wijsheid en verstand met goddelijk licht bestraald. We mogen wel heel dankbaar zijn als volk als we een koning en een overheid hebben die buigen

voor God. Daar is zeker zegen aan verbonden.

Met de hand op de Bijbel wordt de eed op de Grondwet afgelegd. Dat betekent dat ons vorstenhuis een huis is dat regeert bij de gratie Gods. Dat lezen we ook in de Bijbel. Daar staat geschreven: „Door Mij regeren de koningen” (Spr. 8:15).

In de Bijbel kunnen we lezen wat de vruchten zijn als een koning doet wat goed is in de ogen van de Heere. Dat had nogal wat invloed op land en volk. Een koning en zijn huis hebben een voorbeeldfunctie. Wij hopen dat onze toekomstige koning en koningin met hun gezin mensen mogen zijn in wie de vreze des Heere openbaar komt.

Overigens is er niet alleen voor de koning een belangrijke taak

weggelegd, maar ook voor zijn onderdanen. Er staat in Gods Woord geschreven dat wij moeten bidden voor allen die in hoogerheid zijn gezeten (1 Tim. 2:1-4). Zou het voor een koning en zijn huis niet bemoedigend zijn als hij mag weten dat er een biddend volk achter hem en om hem heen staat?

Laten we de zegen van de Heere toebidden en toewensen aan de nieuwe koning en allen die hem lief en dierbaar zijn: „De Heere zegene u, en behoede u! De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten, en zij u genadig! De Heere verheffe Zijn aangezicht over u, en geve u vrede!” (Num. 6:24-26)

J. van de Nagel
Domineeswei 17
2231 ZS Rijnsburg

.....
De aanbevolen lengte van een opiniebijdrage bedraagt 750 woorden. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden opiniebijdragen (zonder overleg) te redigeren en/of in te korten, of zonder opgave van redenen te weigeren. Coördinatie: Albert Groothedde en Willem van Klinken E-mailadres: opinie@refdag.nl In de rubriek Opgemerkt kunnen abonnees reageren op de redactionele inhoud van het RD. Uitzonderingen zijn: andere brieven in Opgemerkt, de rubriek „Kerkelijke pers/ZoGezegd”, meditatieve bijdragen en recensies. Inzendingen (maximaal 300 woorden) moeten voorzien zijn van naam en adres van de schrijver. De redactie behoudt zich het recht van bekorting of weigering voor. E-mailadres: hoofdredactie@refdag.nl Het inzenden van een brief of opiniebijdrage houdt in dat de schrijver aan het Reformatisch Dagblad toestemming geeft tot het vastleggen, vervoelvoudigen en verspreiden daarvan in gedrukte, elektronische of andere vorm, zoals cd-rom, databank, internet of geluidsdragers.